ఇదీ కథ

మీరు రచయితని మన్నించి వరకట్నాన్ని శాసనకర్తగా నిషేధించమంటే నాకు నా కథే గుర్తుకు వస్తూ వుంది.

నేను మా అత్తా మామల్ని పెళ్ళప్పుడు లంచం అడగలేదు.

అయితే మాకేం అని మీరు అడగవచ్చు. కానీ –

నాకు పదిమంది కొడుకులు. పదిమంది కూతుళ్ళు.

వాళ్ళందరికీ రెండేళ్ళలో పెళ్ళిళ్ళు ముగించాలి.

నేను కట్నం తీసుకోలేదు. కాబట్టి కొడుకులకు తీసికోవటం, కూతుళ్ళకు ఇవ్వటం నాకిష్టం లేదు.

ఇష్టంలేకపోవటానికి మరొక అండ కూడా వుంది.

అది డబ్బు లేకపోవటం

కొడుకులకు తీసుకుంటే కూతుళ్ళకు ఇవ్వవచ్చునని ఒక మిత్రుడు సలహా యివ్వకపోలేదు.

మొండివాడి కంటే బలవంతుడు లేడు. నేను బలవంతుణ్ణి.

నన్నొక పట్టాన మిత్రులెవరూ ఒప్పించలేరు, నొప్పించలేరు.

కొడుకులతో మీరు నాలాగ పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోండి అని చెబుతాను. వాళ్ళు నా మాట వింటారు. బంగారు కొండలు. కూతుళ్ళతో చెప్పాలంటేనే చిక్కు.

మీ అమ్మకు పెళ్ళి జరిగినట్టే మీ పెళ్ళిళ్ళు జరగాలని కోరుతున్నాను అంటాను. వాళ్ళు వింటారు.

వీళ్ళు వినటం కంటే ఏమీ చెయ్యలేరు. బంగారు కొండలు.

పుత్రులు నా మాట ధిక్కరించి కట్నం పుచ్చుకుంటే నేను చెయ్యగలిగింది ఏమీలేదు.

పుత్రికలు నా మాట ధిక్కరించి కట్నం ఇవ్వాలని తీర్మానించుకుంటే, నా దగ్గర చిల్లి గవ్వ లేదు.

కొడుకులైనా, కూతుళ్ళయినా వాళ్ళ అభిప్రాయాలను నేను మన్నిస్తాను.

వాళ్ళ అభిప్రాయాలను మన్నిస్తే నా పర్సు బరువు చూసుకోవలసి వస్తుంది.

అందువల్ల స్వతంత్రంగా ఆలోచించేవాళ్ళ అభిప్రాయాలు నేను తిరస్కరించవలసి వస్తుంది. స్వతంత్రతకు తిరస్కారం.

వాళ్ళకు వాళ్ళ అభిప్రాయాలయినా ఉన్నాయి. అభిప్రాయాలే లేని పసివాళ్ళు లోకంలో సుగంధాన్ని పీల్చకుండా, ప్రతి ప్రాణి సహజవాంఛ అయిన సంతానప్రాప్తి పొందకుండా ముసలివాళ్ళు అయిపోవటం భరించరానిదిగా అనిపించింది.

తల్లి చాటు బిడ్డలు, తండ్రి చాటు బిడ్డలు, తల్లిదండ్రుల చాటు వృద్ధులుగా అంతరించిపోవటం కష్టంగా అన్పించింది.

వరుల్ని కొనుక్కురాగలిగే వాళ్ళు సంతకు పోయి కొనుక్కువస్తారు. కొనలేనివాళ్ళు ఎలాగో కొట్టుకుపోతారు.

కానీ మూతి మీద మీసం ఉన్నందుకు నిదర్శనంగా పిల్లల్ని కని, పిల్లలకు పెళ్ళి చేయటానికి పొలం పుట్రా, నగా నట్రా, ఇల్లూ-వాకిలీ, వళ్ళూ గిళ్ళూ వల్లకాదు చేసుకొని, వల్లకాటికి కాళ్ళు చాపి, శవాలకంటే హీనంగా, దీనంగా, మ్లానంగా తిండిలేక, బట్టల్లేక, ఇల్లులేక, దిక్కులేని చావు చస్తున్న తల్లిదండ్రుల్ని తలుచుకొంటుంటే కడుపులో పేగులు తరుక్కుపోతున్నాయి.

మరికొంతమంది తల్లిదండ్రులు కొడుకులతో, బ్రతుకులతో వ్యాపారం చేస్తున్నారు.

కొవ్విన పొట్టేలు రేటుగా బాగా పలికినట్లు, కొడుకుల్ని డిగ్రీలతో, ఉద్యోగాలతో కొవ్వు ఎక్కనిచ్చి రేట్లు వేలం పాట పాడుతున్నారు.

మంచి బేరం చూచి అమ్ముతున్నారు.

ఈ తల్లిదండ్రుల్ని చూశారూ! మరీ చిత్రమయినవాళ్ళు వీళ్ళు. కూతుళ్ళను ప్రోత్సహిస్తారు. ఏమనీ? ప్రేమించమని! ఎవరిని? యోగ్యుణ్ణి! ఎలాంటివాడు? ఆస్తిపాస్తులున్న తండ్రికి ఒక్కగానొక్క కొడుకు. ఇదీ వరుస.

అటువంటి పెళ్ళిళ్ళు కొన్ని జరిగినా ఎవరూ నిజంగా తృప్తి పడుతున్నట్లు కనిపించడం లేదు.

రచయితగా వరకట్నం నిషేధిస్తూ ఇటువంటి కథ చెప్పాలనుకుంటున్నాను.

కొత్త కాలనీ. పక్క పక్కనే ఇళ్ళు.

ఆ ఇంట్లో ఒక యువతి, ఈ ఇంట్లో ఒక యువకుడు. చూపులు కిటికీల్లోంచి, చెట్ల మధ్యనుంచి దాటిపోయి, నిటారుగా ఎదురెదురుగా నిలబడి చూచుకోవటం దాకా వచ్చాయి.

మాటలు కూడా మొదలయ్యాయి. మాటలు నవ్వులవుతున్నాయి.

మొదట్లో నెమ్మదిగా తర్వాత పకపకా వినబడుతున్నాయి నవ్వులు.

తల్లులూ, తండ్రులూ చూశారు.

అసలు మెలిక ఇక్కడే ఉంది. ఎవ్వరు ఎవర్ని తిట్టలేదు. కొట్టలేదు. ఇల్లొదిలి పొమ్మనలేదు. నా ఆస్తి నీకు లేదనలేదు. నా గడప ఈ గడప తొక్కొద్దనలేదు.

వాళ్ళలో ఒక్కళ్ళిద్దరు నవ్వారు. ఒకరు బాగానే ఉంది వరుస అన్నారు.

యువతీ యువకులిద్దరు కలసి మెలసి తిరుగుతున్నారు. ఇక పార్కులు, సినిమాలు.

పిల్ల తండ్రి అనుకున్నాడు.

ఒక్కడే కొడుకు. బంగారం లాంటి ఇల్లు - తండ్రి ముసలివాడు. ఎప్పుడో ఒకసారి హరీ అనో, శివా అనో అంటాడు. ఆ తరువాత ఆస్తి అంతా అల్లుడిదే! అంటే కూతురిదే! రెండిళ్ళ మధ్యా ఉన్న కాంపౌండు గోడ పడగొడితే ఆస్తంతా అఖండం! ఒక్కటే.

పిల్లవాడి తండ్రి దాదాపు ఇలాగే అనుకున్నాడు. వాడి మామది మంచి ఔదార్యం. బాగా సంపాదిస్తున్నాడు. ఆస్తి అంతా కొడుకుదే. రెండాస్తులకు యజమాని.

తండ్రులిద్దరు పెళ్ళిమాట మాట్లాడుకోవటం రెండు నిముషాల పని!

ఒప్పందాలు కుదిరినాయి. కట్నం ప్రసక్తిలేదు.

ఇట్టాంటి కథ చెబుదామా వరకట్నం లేదు అనటానికి అనుకున్నాను. నామీద నాకే కోపం వస్తూ వుంది.

ఇది నిజంగా కట్నంలేని పెళ్ళా? డబ్బుమీద వ్యామోహం లేని పెళ్ళా?

ఒకందుకు మెరుగు. అటుగానీ ఇటుగానీ ఎవరూ ఏడ్చే పనిలేదు.

కానీ ఇటువంటి కథకు ముగింపు ఏమిటీ? స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్న అమ్మాయి, అబ్బాయి, తల్లిదండ్రులకు చెప్పకుండా ఎక్కడో పెళ్ళి చేసుకొని ఎక్కడో స్థిరపడి ఇల్లు కట్టించుకొని, ఆ ఇంట్లో చేరి ముసలి జంటలకు రెండు వాటాలు చూపిస్తే ఆ రెండిళ్ళ అడ్డుగోడ పడగొట్టి అఖండం చేయాలనుకున్న తల్లిదండ్రుల ఆలోచనలు ఎలా ఉంటాయి?

ఆ ప్రశ్న మంచి ముగింపు కావచ్చు. అయితే ఇలా జరిగే పెళ్ళిళ్లు ఎన్ని? ఇందులోని ప్రయోజనం ఏమిటి? ఇది ఏ వర్గం ఇష్టం తీర్చినట్లు అవుతుంది. నేను ఎవరికోసం ఎవరి జీవితం చిత్రిస్తున్నాను. ఈ ప్రశ్నలు ఆలోచనలై ఈ కథ చెప్పనీయటం లేదు.

రోజూ పత్రికల్లో ఎన్ని వార్తలు. కట్నం తేలేదని కోడల్ని వెళ్ళగొట్టడం - తిట్టడం - కొట్టడం - చంపటం.

క్రూరంగా చంపటం, హింసించి చంపటం. వ్యభిచరించి చంపటం.

ఉరితీయటం, కిరసనాయిలు పోసి అంటించడం, చంపి తగలబెట్టడం.

తలచుకొంటే వళ్ళు మండుతుంది. ఆర్పడానికి కన్నీళ్ళే ఫైర్ ఇంజన్లు.

వీళ్ళ చేతుల్లో ఎన్ని ప్రాణాలు బలి అవుతాయి. ఎంత యౌవ్వనం గంగ పాలవుతుంది. ఎంత సౌందర్యం మండి మసి అవుతుంది.

చాలా సందర్భాల్లో భార్యకు జరుగుతున్న కష్టం భర్తకు తెలియదు. నూరేళ్ళ భాగస్వామిని సంవత్సరంలో పోగొట్టుకొని ఎంతగా కుమిలిపోతాడో యువకుడు.

యువకుల్ని చూస్తుంటే కుమిలి కుమిలి ఏడవబోతున్న భవిష్యత్ భర్తలు కనిపించి దుఃఖం ముంచుకు వచ్చింది.

యువతులు కనిపిస్తే భవిష్యత్తులో బూడిద కాబోతున్న ప్రాణులు అనిపించింది.

లోకంలో కనిపించే యువతీ యువకులు సొంతవాళ్ళుగా అన్పించసాగారు.

వీళ్ళంతా తమ్ముళ్ళు, చెల్లెళ్ళుగా, కూతుళ్ళుగా, కొడుకులుగా, మనుమళ్ళూ, మనమరాళ్ళుగా కనిపించి, అనిపించి గుండె పొంగి, కుంగి, రేగి, ఉరవళ్ళెత్తి, పరవళ్ళెత్తి నాకు ఆరోగ్యం లేకుండా చేస్తూనే వుంది.

ఈ దేశం నాకెంత సొంతదీ నాకెంత కావలసిందీ!

ఈ చావుల్ని నేనేమయినా అరికట్టగలనా? నాకేమయినా శక్తివుందా? రచయిత మేల్కొంటున్నాడు.

నేనిప్పుడే కథ మీకు చెప్పితీరాలి. లేకపోతే నాకు విశ్రాంతి లేదు.

అమ్మాయి అందగత్తె. మెరుపుతీగె. పేరు సుధ. ఆమె అమృతం దాల్చిన ఆకారం.

అబ్బాయి బాగున్నాడు. రవి.

ప్రేమించుకున్నారు.

పెళ్ళాడుదామని నిర్ణయించుకున్నారు.

సమస్య డబ్బు కదా!

అబ్బాయి డబ్బున్నవాడు. అమ్మాయి పేదది.

పెళ్ళికి డబ్బు అడ్డంకాదా! అవును.

అందుకే పెళ్ళి సజావుగా జరగలేదు.

రిజిష్టర్ ఆఫీసులో తతంగం ముగిసింది.

రవి, సుధను ఇంటికి తీసుకపోయిన రోజున.

'అమ్మాయి అందంగా వుంది' అంది తల్లి.

మామ ఎగాదిగా చూశాడు.

బావ కట్నం ఎంత అన్నట్లు చూస్తే, 'ఇప్పుడేమీ ఇవ్వలేదు. తర్వాత ఇస్తారు' అన్నాడు రవి.

'ఎప్పుడిస్తాడు మీ నాయన కట్నం' అని అందరూ అడగటం, ఎత్తి పొడవటం, ఎగతాళి చేయటం శ్రుతిమించింది.

ఒకసారి పెళ్ళిలో నలుగురి ఎదుట అవమానం ఎదురయ్యింది.

అత్త చీదరించుకోసాగింది.

మామ సణుగుతున్నాడు.

బావ వంకరగా చూస్తున్నాడు.

రవి ఇంట్లో వుంటే సుధకు భయం లేదు. కానీ అతను లేకపోతే వణికి ఛస్తుంది.

బావ రేప్ చేసి, గొంతు పిసికి చంపుతాడని దిగులు.

మామ పలుపూ, పగ్గం తెస్తే దూలానికి ఉరి తీయటానికే అనుకొంది.,

ఇంటిముందు బండి కట్టెలు రాసి పోస్తే తనను తగులపెట్టడానికే అనుకొంది.

కిరసనాయిలు టిన్ను తెస్తే ఆ రాత్రి నిద్రపోలేదు.

తాను తగలబడుతూ, అరుస్తూ, వీధిలో పరుగెడుతున్న దృశ్యం కనిపించింది.

తన భయాన్ని భర్తతో చెప్పింది.

'ఏం ఫర్వాలేదు. అమ్మ, నాన్న అందరూ మంచివాళ్ళు. నీ అందం వాళ్ళను జయించింది. నీ అణుకువ వాళ్ళకు నచ్చింది. నీకేం చింతలేదు. ఏదో ఒకరోజున వాళ్ళకేం ఆస్తి లేదు. ఏమీ ఈయలేరు అని నేనే తేల్చి చెబుతాను!' అని నచ్చచెప్పాడు.

అయినా సుధకు నిద్రపట్టడం లేదు.

అందువల్ల మంచం పట్టింది.

ఇప్పుడు సుధ అందగత్తె అని ఎవరూ అనరు. అన్నా వినరు. విన్నా ఒప్పుకోరు.

భయం మనిషి రూపం మార్చేసింది.

అందం హత్య చేయబడింది.

తల్లీదండ్రీ ఏడ్చారు.

అయినా ఆ యింటిలో వాతావరణం గమనించారు.

సుధ ఆరోగ్యం కోసం ఆ యిల్లు అల్లాడిపోవటం చూశారు. భయం లేదని చెప్పారు.

అయినా భయం సుధకుంది.

ఇట్లా అయితే ఈ కథ ముగిసేట్లు లేదు.

ఏదోవిధంగా ముగింపు చెప్పాలి.

పట్టణంలో రవికి ఉద్యోగం వచ్చి, పల్లె వదిలి వెంట సుధను తీసుకుపోవాలని అంటున్నప్పుడు అంత జ్వరంలోనూ, సుధ ఎగిరి గంతేసి, రవి మెడ వాటేసుకొని సినిమా హీరోయిన్‌లా నవ్విందని కథ ముగించవచ్చని అనుకొంటుంటే నాకు వళ్ళు చురచురలాడడం మొదలుపెట్టింది.

నా కథలో నేను నా యిష్టం వచ్చినట్టు సుధకు కట్నం లేకుండా పెళ్ళి చేశాను.

బాగానే వుంది.

అయితే అందం ఎర చూపించాను.

మరి అందంలేని చెల్లెళ్ళ కథ ఏమిటని? పెళ్లి పెటాకులూ లేకుండా పోవాలా?

సుధకు పెళ్ళయితే మాత్రం ఏం సుఖపడింది?

భయంతో సగం చావు చావనే చచ్చింది.

ఆమె సౌందర్యం నశించింది.

ఈ పితలాటకాలు లేని పెళ్ళి జరగాలంటే యువకులు ధైర్యవంతులు కావాలి.

రవి ధైర్యవంతుడే, కానీ 'కట్నం తీసుకోను' అనలేని పిరికివాడు. అధైర్యవంతుడు.

ఈమాత్రం ధైర్యం లేనివాళ్ళు ఎంతమంది యువకుల్లేరు.

తల్లిదండ్రులు, వంశం, కులం, మతం, అంతస్తు, ఐశ్వర్యం గీసిన గీతల్లో బందీలు ఎందరు లేరు?

ధైర్యం లేని యువకుణ్ణి కట్టుకొన్న యువతి నరకం అనుభవిస్తుంది.

యువకుడి మీద ప్రేమ, వాడి పిరికితనం మీద దిగులు, ఉంటే యువతి బ్రతుకు ఏమౌతుంది?

జానకి కథ అవుతుంది. నాలోని రచయిత వెలుపలికి వస్తున్నాడు.

ఈ కథంతా నాలుగు ముక్కలే కదా!

మాంసం ముక్కలు తక్కువయినప్పుడు మా యింట్లో మసాల ఎక్కువ నూరుతారు. మాంసం కూర రుచిగానూ ఉంటుంది.

కథ తక్కువైతే మసాలా నూరటం, కూరటం నాకూ తెలుసు.

మీకు కథల మీద ఆసక్తి ఎక్కువ కదా?

నాకు మసాళా సాహిత్యం కూడా వడ్డించటం తెలుసు.

నేను అభినవ సాహితీ భీముణ్ణి, నలుణ్ణి!

పాకం బాగుంటుంది.

ఎంత బాగున్నా గుండె కలకగా ఉంది, జానకి కథ తలచుకొంటుంటే.

జానకిని రాముడూ ప్రేమించాడు. కృష్ణుడూ ప్రేమించాడు.

రాముడు బీదవాడు.

కృష్ణుడు ధనవంతుడు. పొగాకు కంపెనీ ఓనరు.

బీదతనం బీదతనాన్ని వరించింది. సీతారాముల ప్రేమ తల్లిదండ్రులు విన్నారు.

కట్నం లేందే వీలు లేదన్నారు.

రాముడు తండ్రి మాట జవదాటడు.

కృష్ణుడి ప్రేమ కామం, మోసం, దాహం.

జానకి పక్కలోకి కావాలి. భార్యగా వద్దు.

రాముడికి, జానకీ కావాలి, కట్నమూ కావాలి.

జానకి ఇంట్లో ఆ రోజుకు తిండిలేదు.

ఈ ముక్కోణపు ప్రేమలు, పెళ్ళిళ్ళు, విరహాలు, తాపాలు, పాపాలు, త్యాగాలు, కన్నీళ్ళూ మీకు బాగా తెలుసు. నేను కొత్తగా చెప్పవలసింది ఏమీలేదు.

చేతయినా ఇందులో నేనేమీ మసాళా నూరదలచలేదు. కూరదలచలేదు.

ఉన్నమాట ముక్కుసూటిగా చెప్పి కథ ముగిస్తున్నాను.

జానకి, కృష్ణుడి కోర్కె తీర్చింది. డబ్బు తీసుకుంది.

రాముడి కోర్కె తీర్చింది. కట్నం ఇచ్చింది.

పెళ్ళయింది. ఆమె సంసారం సుఖంగా వుంది అని అనాలంటే తలకాయలో సూదులతో పొడిచినట్లుంది.

ఆమె సంసారం సుఖంగా ఉంటుందా? ఉంటుందని అన్నప్పటికీ, ఆమె ఏమీ ఎరగనట్లు ఉండగలుగుతుందా?

నాకు ఇంకొక సందేహం -

ఈ యువకుల చేతకానితనం మీద నాకు కసి ఉందా? ఈ వ్యవస్థ మీద ద్వేషం ఉందా? ఈ విధానం మీద పగ ఉందా?

రచయితకు కసి, ద్వేషం, పగ ఉండవచ్చునా?

నాలో ఉడికిపోతున్న రచయిత కఠినంగా నిషేధ శాసనం చేస్తున్నాడు.

నా గుండెలో వణుకు ప్రారంభమయింది.

వరకట్నం నాకు ధనాశ అనిపించింది. మానసిక వ్యాధి అనిపించింది. దోపిడీ అనిపించింది. ఆశపోత్తనం కూడా అనుకొన్నాను. జబ్బు,పీడ, పిచ్చితనం, వెధవాయిత్వం అనుకొన్నాను. కానీ తీరుబడిగా ఆలోచిస్తే పేదరికం పెల్లుబికిన, పెట్రేగిన, తగలబడుతున్న దేశంలో ఇది ఆర్థిక విధానం మీద ప్రశ్నగా సమస్యగా అన్పించింది.

భార్యగా వచ్చే మనిషి జీవితం పొడుగునా తినటానికి తెచ్చుకొనే గింజలు కట్నం డబ్బులు.

మరి ఒకనాటి కన్యాశుల్కం జీవితాంతం ఇంటిపనీ, వంట పనీ చేయటానికి పని మనిషిని కొనుక్కోవటం.

దాంపత్య ధర్మం మహోత్కృష్టం; వేదవేదాంగాలు ఈ సత్యం ఘోషిస్తున్నాయి. ఏ ధర్మం అయినా నాశనం కావచ్చు, 'దాంపత్య ధర్మం ఈ గడ్డమీద మట్టి గొట్టుకుపోదు' అని పొంగిపోయే, పొగరుకు పోయే, మనం కొనటం, అమ్మటం దాటలేమా?

ఆర్థికంగా బాగుపడితే దాటవచ్చు.

ఎప్పుడా బాగుపడటం?

అందాకా స్త్రీ ఆర్థికంగా స్థిరపడితే కట్నం గోల తప్పవచ్చు.

ఆస్తి పాస్తులులేని ఆడపిల్లలు ఏదైనా పనిచేయగలిగేవాళ్ళు కావాలి. స్వశక్తిమీద బ్రతుకగలిగే వాళ్ళు కావాలి.

చదివినా, చదవకున్నా ఏదో ధర్మమైన సంపాదన చేయగలవాళ్ళుగా ఆడపిల్లలు పెరగాలి. మనం పెంచాలి.

దేశం నిండా కనిపించే చెల్లెళ్ళనూ, కూతుళ్ళనూ, మనుమరాళ్ళనూ, ధనవంతులు కమ్మని ఆశీర్వదిస్తున్నాను.

నా గుండె నింతగా దండించిన మీకు నేనేం చెప్పేది, శుభం తప్ప, నా గుండె నింతగా దండించిన పండించిన మీకు శుభం.

✦